

SAĞLIK BİLİMLERİ LİSANSİYERLERİ İÇİN KURUMSAL HAK VE TALEPLER BİLDİRİSİ

SAĞLIK BİLİMLERİ LİSANSİYERLERİ: GÖLGELENEN BİR UZMANLIK SINIFI

Türkiye’de sağlık sisteminin temelini oluşturan birçok farklı meslek grubu bulunmaktadır. Ancak bu mesleklerin tamamı aynı eğitim düzeyine, bilimsel temele veya hizmet kapsamına sahip değildir. Bu nedenle, “Sağlık Bilimleri Lisansiyeri” kavramı dikkatle ele alınmalı; her meslek grubunun işlevi, sorumluluğu ve niteliği doğru tanımlanmalıdır. Meslek mevzuatlarımız ile sınıflarımız revize edilmelidir; modern çağ ve pozitif bilim düzleminde güncelleştirilmelidir.

Eğer Sağlık Bakanlığı sağlıkta kaliteyi ve multidisipliner yaklaşımı benimsediğini öne sürüyorsa, bunu yalnızca söylemde değil; mevzuatta, özlük haklarında ve ekonomik uygulamalarda da adil biçimde göstermelidir.

SAĞLIK BİLİMLERİ LİSANSİYERLERİ KİMDİR?

Psikolog, fizyoterapist, diyetisyen, sosyal çalışmacı, veteriner hekim, dil ve konuşma terapisti, odyolog, ergoterapist, çocuk gelişimci, biyolog, sağlık fizikçisi ve gerontolog gibi yalnızca lisans eğitimiyle meslek unvanı kazanan meslek gruplarına Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri denir.

Bu meslekler; bireyin ve toplumun sağlığını korumayı, geliştirmeyi ve iyileştirmeyi amaçlayan, bilimsel temelli, doğrudan bireyle çalışan ve mesleki alan sınırları içerisinde bağımsız uygulama yetkisi gerektiren uzmanlık alanlarıdır.

NEDEN FARKLIYIZ?

Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri:

- Yalnızca lisans diplomasıyla meslek hakkı kazanır.
- Sağlık teknisyeni, teknikeri veya yardımcı sağlık personelinin farklıdır.
- Mesleki sınırları net, yetki alanları belirgindir.
- Uygulamaları uzmanlık temellidir.
- Başka bir meslek grubu tarafından ikame edilemez.

Her biri, sağlık sisteminin özgün ve vazgeçilmez birer parçasıdır.

PEKİ NEDEN GÖLGELENDİLER?

Tüm bu gerçekliğe rağmen, bugün Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri;

- Sağlık Bakanlığı’nın politikaları,

- Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) denetimsiz ve plansız yaklaşımı,
- Ve en önemlisi, mevcut sendikaların karar verici kadrolarında sağlık bilimleri lisansiyerlerinin yeterince temsil edilmemesi nedeniyle ciddi bir mesleki gerileyiş yaşamaktadır.

1. EK ÖDEME ADALETSİZLİĞİ

Sağlık Bilimleri Lisansiyeri meslek mensupları, ödeme yönetmeliklerinde ya “yokmuş gibi” değerlendirilmekte ya da eğitim düzeyi, görev tanımı ve uzmanlığı göz ardı edilerek sembolik oranlarla ödeme almaktadır.

Daha da çarpıcısı, Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri:

- Lise veya önlisans mezunu tekniker ve teknisyenlerle,
- Bakım odaklı çalışan, hemşire ve ebe gibi unvanı hem lise hem lisans mezunlarında aynı olan mesleklerle,
- Tıbbi sekreter gibi destek hizmet sınıfındaki personelle,
- Sağlık Yönetimi vb gibi sağlık hizmeti vermeyen işletme tabanlı personelle, aynı grupta değerlendirilmekte ya da bu mesleklerden daha düşük ödeme almaktadır.

Bu durum, yalnızca akademik müktesebata ve emeğe değil; verilen hizmetin özgünlüğüne ve sorumluluğuna da gölge düşürmektedir.

2. İSTİHDAM SORUNU

Yıllardır görmezden gelinen bu meslek gruplarına ya hiç kadro açılmamakta ya da çok sınırlı alımlar yapılmaktadır. Binlerce Sağlık Bilimleri Lisansiyeri meslek mensubu, mesleğini icra edemeden farklı kamu alanlarına yönelmekte veya ülkemizi terk etmektedir.

3. YÜKSEKÖĞRETİMDE KALİTE SORUNU

YÖK, bu alanlara yönelik kontenjan sınırlaması uygulamamakta; başarı sıralaması şartı getirmemekte; altyapısı yetersiz (hastanesi olmayan) üniversitelerde bölümlerimizi açmakta; meslek derslerini ise o alanın mezunu olmayan öğretim elemanlarına bırakmaktadır.

Anayasamızın eşitlik ilkesini ihlal eden sınavsız lisans tamamlama konusu ivedilikle düzenlenip iptali sağlanmalıdır.

Sağlık Bilimleri Lisansiyeri mesleklerinin kendi unvan ve alan adıyla bağımsız fakültelerinin kurulması sağlanmalıdır.

Bu konular çözüme kavuşmadığı takdirde hem eğitim niteliği düşmekte hem de mezunların mesleki yeterliliği zayıflamaktadır.

4. TEMSİLİYET EKSİKLİĞİ

Bugün sağlık alanında etkin olan birçok sendikanın yönetim kadrolarında Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri bulunmamaktadır. Bu nedenle Sağlık Bilimleri Lisansiyerlerinin özgün ihtiyaçları karar alma süreçlerinde yeterince temsil edilmemekte; görmezden gelinmektedir.

5. SİCİL AMİRLİĞİ SORUNU

Sağlık Bilimleri Lisansiyerlerinin görev, yetki ve sorumlulukları mesleklerine özgü ve uzmanlık gerektirir niteliktedir. Ancak mevcut yapıda, bu meslek gruplarının performans değerlendirmeleri ve sicil işlemleri çoğu zaman farklı meslek disiplinlerinden, hatta görev kapsamımızı bilmeyen yöneticiler tarafından yürütülmektedir.

Bu durum hem hakkaniyetli bir değerlendirme yapılmasını engellemekte hem de mesleki liyakati zedelemektedir. Mesleki alanlarımıza ve verdiğimiz hizmete hakim olmayan yöneticiler; bilimden ve hasta veya sağlıklı bireylerin hakettiği nitelikli hizmetten uzak olan taleplerle meslektaşlarımızın çalışma motivasyonunu azaltmaktadırlar. Hasta veya danışan bireylerin sayısına ve kendilerine ayrılan süreye dahi müdahale etmekte ve bu noktada meslektaşlarımıza baskı yapmaktadırlar.

Sicil amirliğimiz, kendi mesleki alanımızdan gelen meslektaşlarımız tarafından sağlanmalıdır.

Üstelik, mevzuatta açıkça belirtildiği üzere, **yüksek lisans mezunu olan tüm meslektaşlarımız birer başhekim yardımcısı adayıdır.** Buna rağmen, mevcut sistemde Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri meslek gruplarının yönetici pozisyonlara atanması neredeyse imkânsız hale getirilmiştir.

TALEPLERİMİZ NET:

- Ek ödeme yönetmelikleri bilimsel ve adil şekilde yeniden düzenlenmelidir.
- İstihdam planlamaları toplum sağlığına göre yapılmalıdır.
- YÖK, kontenjan sınırlaması ve kalite denetimini uygulamalıdır.
- Sicil amirliği sistemi yeniden düzenlenmeli, mesleki liyakat esas alınmalıdır.
- Mesleklerimizi ilgilendiren tüm karar alma süreçlerinde **Lisansiyer-Sen** yer almalıdır.

Sağlık Bilimleri Lisansiyerleri, bir zamanlar gözde, yüksek sıralamalarla girilen mesleklerken bugün tercih edilmeyen hale gelmesi işte bu istikrarsızlıklardan ve temsil edilemeyişimizdendir. Bilimin ve halk sağlığının ışığında, görünür ve etkili olmak için sesimizi yükseltmeye devam edeceğiz.

Enes GÖKÇE
Lisansiyer-Sen Genel Başkanı

